

**POROČILO O STANJU NA TRGU LESNIH PROIZVODOV Z
NAPOVEDMI**

(Market Statement 2022; Slovenija)

Gozdarski inštitut Slovenije
Špela Ščap, mag. Janez Zafran, dr. Nike Krajnc

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Tomaž Remic

Ljubljana, oktober 2022

1. Splošni ekonomski trendi

Poglavje je povzeto po: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2022. UMAR, 2022.

Smo v času velike negotovosti, povezane predvsem z razmerami na energetskih trgih, ki se z nadaljevanjem vojne v Ukrajini zaostrejo in vplivajo na poslabšanje gospodarskih obetov v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah. Jesenska napoved Urada RS za makroekonomske analize in razvoj za letos predvideva 5,0-odstotno rast BDP, ki se bo predvsem zaradi zaostrenih razmer v prvi polovici leta, občutno umirila, na 1,4 %, leta 2024 pa v odsotnosti šokov pospešila na 2,6 %. Gospodarska aktivnost v evrskem območju se je v tretjem četrtletju pričela ohlajati, napovedi mednarodnih institucij za prihodnje leto pa se znižujejo že od pomladi. Otežen dostop do energentov in zmanjševanje njihove porabe ter posledična negotovost, vpliv visoke inflacije na kupno moč gospodinjstev ter visokih stroškov na poslovanje podjetij, motnje v dobavnih verigah in zaostreni pogoji financiranja zaradi normalizacije denarne politike bodo nadalje ovirali rast. Hkrati je nekaj dejavnikov, ki bodo blažili te negativne vplive, zlasti odpornost trga dela, predvideno umirjanje inflacije, podpora iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter še vedno velik presežek prihrankov.

Po lanskem odboju letos zaradi zaostrovanja energetske krize pričakujemo močnejšo umiritev rasti blagovne menjave in predelovalnih dejavnosti, storitvena menjava pa bo v povprečju leta dosegla podobno rast kot lani. Medletna rast blagovne menjave in predelovalnih dejavnosti se je v prvi polovici letošnjega leta umirila, rast storitvene menjave pa pospešila (zlasti menjava potovanj in transportnih storitev) in naj bi v povprečju leta preseгла raven pred epidemijo. Umiritev rasti v izvoznem delu gospodarstva je povezana z negotovostmi v mednarodnem okolju zaradi vojne v Ukrajini, stopnjevanja energetske krize in nadaljevanja motenj v dobavnih verigah, kar bo prisotno tudi v drugi polovici leta. Ob pričakovanem umirjanju gospodarske aktivnosti v glavnih trgovinskih partnericah se bo proti koncu leta zmanjšala tudi dodana vrednost predelovalnih dejavnosti, na kar nakazuje tudi povečevanje deleža podjetij, pri katerih so po podatkih poslovnih tendenc nova naročila nižja kot običajno. Omejitve zaradi motenj v dobavnih verigah bodo v nadaljevanju leta v nekaterih panogah ostale visoke. V zadnjem četrtletju pričakujemo, da bodo imele visoke cene energentov (predvsem plina) ter prizadevanja za zmanjšanje porabe plina (priporočeno 15 % zmanjšanje porabe plina v gospodarstvu) negativen vpliv na obseg proizvodnje zlasti v energetsko intenzivnih panogah oz. panogah, kjer je delež plina v skupni porabi energije večji. Med temi so prehranska, papirna, gumarska, kovinska in farmacevtska industrija, proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov ter proizvodnja drugih strojev in naprav. Te panoge (delež plina v njihovi porabi energije presega 30 %) so v letu 2021 ustvarile okoli 66 % dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Višja od rasti izvoza bo letos rast uvoza, kar je povezano z rastjo domače potrošnje. Rast blagovnega izvoza in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih se bo naslednje leto dodatno umirila. V prvi polovici leta 2023 bosta dodana vrednost predelovalnih dejavnosti in blagovni izvoz ostala pod vplivom zmanjšane porabe plina in visokih cen, nato bi ob odsotnosti šokov v mednarodnem okolju in trgovinskih partnericah sledilo okrevanje.

Zaposlenost se je po hitrem okrevanju v lanskem letu v prvi polovici letošnjega leta še okrepila, brezposelnost pa zmanjšala. Zaposlenost se je lani ob okrevanju gospodarske aktivnosti občutno povečala. Rast se je nadaljevala v prvi polovici letošnjega leta ter bila najvišja v gostinstvu, gradbeništvu in predelovalnih dejavnostih. Kljub temu se glede na prosta mesta v teh dejavnostih soočajo s pomanjkanjem delovne sile. Posledično k rasti zaposlenosti v zadnjem obdobju vedno več prispeva zaposlovanje tujih delavcev. Naraščanje zaposlenosti in upadanje brezposelnosti se bosta do konca letošnjega leta nadaljevala, v prihodnjih dveh letih pa ob umiritvi gospodarske aktivnosti in pomanjkanju ustrezne delovne sile pa se pričakuje precej manjša intenzivnost zaposlovanja.

Slovenija je za blažitev energetske druginje sprejela splošne ukrepe za zaježitev rasti cen energentov in ciljne ukrepe za pomoč gospodarstvu, kmetom in ranljivim gospodinjstvom. Slovenija je od začetka letošnjega leta sprejela številne ukrepe podpore v skupni višini okoli 1 % BDP v letu 2022,8 od katerih je približno polovica splošnih in polovica ciljnih. Med splošnimi ukrepi prevladujejo ukrepi za zaježitev rasti cen energentov (znižanje trošarin, DDV in druge dajatve na energente), med ciljnimi ukrepi pa pomoč gospodarstvu, energetsko intenzivnim podjetjem in kmetijskemu sektorju ter energetski dodatki

za najbolj ranljive skupine prebivalcev. Za leto 2023 je doslej sprejet obseg ukrepov manjši kot za leto 2022, okoli 0,4 % BDP, in se večinoma nanaša na splošne ukrepe, vlada pa je predlagala tudi poroštenveni zakon za zagotavljanje likvidnosti za elektroenergetska podjetja. Glede na to, da bodo v prihodnjem letu razmere na trgu energentov ostale zaostrene, ocenjujemo, da bo obseg pomoči za leto 2023 večji od trenutno sprejetega.

2. Politični ukrepi

Gozdarski in lesnopredelovalni sektor je še v letu 2021 in deloma 2022 zaznamovala epidemija nalezljive bolezni SARS-CoV-2. Konec leta 2020 je stopil v veljavo Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije covid-19 (Uradni list RS, št. 203/20), ki je predstavljal že sedmi paket pomoči za omilitev posledic epidemije. Ukrepi iz omenjenega zakona so veljali še za celotno leto 2021. Prvi med ukrepi, namenjen tudi lastnikom gozdov, je prinesel zmanjšanje davčne osnove od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih v višini 50 % katastrskega dohodka, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junij 2020 oziroma na dan 30. junij 2021. Zakon je predvideval tudi možnost določitve začasnega upravljalca kmetijskega gospodarstva oziroma gozda. Če nosilec kmetijskega gospodarstva, člani kmetije ali zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev, oziroma lastnik gozda, zaradi bolezni covid-19 niso bili zmožni izvesti sanitarne sečnje gozda in ni bilo mogoče na drug način zagotoviti upravljanja gozda, se je lahko določil začasni upravljaec gozda. Določbe zakona o interventnih ukrepih v letu 2022 niso več v veljavi.

V začetku leta 2022 je bila potrjena nova sprememba Programa razvoja podeželja za obdobje 2014-2020 do 2022. V letošnjem letu sta bila objavljena dva razpisa na podukrepu 8.4 - 6. javni razpis za aktivnost Dela za odpravo škode in obnovo gozda iz PRP 2014-2020 in 3. javni razpis za operacijo Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za izvedbo sanacije gozdov iz PRP 2014-2020. V avgustu 2022 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) pripravilo posodobljen predlog Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo (verzija z dne 25. 8. 2022). Dokument je posodobljen glede na dosedanjo razpravo z Evropsko komisijo in partnerji ter glede na prejete pripombe v okviru javne razgrnitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje. MKGP pričakuje dokončno potrditev Strateškega načrta do konca letošnjega leta. Za področje gozdarstva in primarne predelave lesa (manjšega obsega) so predvidene naslednje intervencije (ukrepi):

- naložbe v ureditev gozdne infrastrukture;
- naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu;
- naložbe v primarno predelavo lesa in digitalizacijo (predmet podpore so naložbe v dejavnost primarne predelave okroglega lesa, ki je omejena na majhen obseg predelave lesa);
- naložbe v ustanovitev in razvoj gozdnega drevsničarstva;
- naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah.

MKGP je v letu 2022 pripravil nov Operativni program za izvajanje nacionalnega gozdnega programa za obdobje 2022–2026 (OPNGP 2022–2026). OPNGP 2022–2026 upošteva sistem ciljev in usmeritev sprejetega Nacionalnega gozdnega programa (NGP), politike drugih sektorjev, ki vplivajo na gozd in gozdarstvo, ter mednarodne zaveze. Na krovni operativni ravni na podlagi sheme prednostnih nalog, ukrepov in drugih nalog pregledno povezuje vsebine veljavnih področnih operativnih dokumentov in programov ter jih po potrebi nadgrajuje. Tak način skupaj z vsebino omogoča nosilec gozdne politike, da v Gozdnem dialogu (GD) usmerjajo trajnostno gospodarjenje z gozdovi in upravljanje divjadi v skladu z zagotavljanjem vseh funkcij gozda ter upoštevanjem interesov lastnikov in družbe kot celote. Pri tem se lahko zagotavlja racionalno in učinkovito izkoriščanje razpoložljivih organizacijskih, kadrovskih in finančnih možnosti. Ključna podlaga za izdelavo programa so cilji in usmeritve NGP, ugotovitve iz Poročila o izvajanju Nacionalnega gozdnega programa v obdobju 2015–2019 (PNGP 2015–2019), gozdnogospodarski in lovskoupravljalovski načrti območij za obdobje 2021–2030 v pripravi ter predhodna analiza izvajanja OPNGP 2017–2021, ki je bila narejena v okviru priprave novega dokumenta.

OPNGP 2022–2026 za obdobje 2022–2026 opredeljuje prednostne naloge na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi, iz katerih izhajajo ustrezni cilji ter ukrepi in druge naloge. OPNGP 2022–2026 ter že sprejeti in izvajani dokumenti so povezani po skupnih imenovalcih, tako da se ukrepi ne podvajajo. Pet prednostnih nalog OPNGP 2022–2026 je:

- zagotavljanje ponorov CO₂ v gozdovih in prilagajanje gozdov podnebnim spremembam predvsem zaradi ohranjanja njihove odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja;
- ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti gozdov na krajinski, ekosistemski, vrstni in genski ravni ter spremljanje njihove odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja;
- optimizacija usmerjanja gospodarjenja z gozdovi in upravljanja divjadi s pravnega, organizacijskega in finančnega vidika za zagotavljanje večnamenske vloge gozdov ter krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva;
- spodbujanje usklajevanja in komuniciranja med vsemi deležniki, povezanimi z gozdovi, gozdarstvom in upravljanjem divjadi, razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja ter krepitev mednarodnega sodelovanja;
- zagotavljanje trajnostnega upravljanja divjadi.

V letošnjem letu je Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju ZGS), ki izvaja naloge javne gozdarske službe v Sloveniji, pripravil nove deset letne gozdnogospodarske načrte za gozdnogospodarska območja (GGN GGO 2021–2030). GGN GGO 2021–2030 so strateški gozdnogospodarski načrt, v katerih so navedene splošne, strateške usmeritve in predstavljajo pomembno orodje uresničevanja strateških usmeritev na ravni države, zapisanih v Nacionalnem gozdnem programu (NGP). Načrti so pripravljene za vse gozdove, ne glede na njihovo lastništvo. Predstavljajo strateško raven načrtovanja, kjer so na podlagi strateških usmeritev na ravni države osnova za konkretne smernice in ukrepe na nižjih prostorskih ravneh. Na ta način je zagotovljena konkretizacija temeljnih načel gospodarjenja z gozdovi (trajnost, sonaravnost in večnamenskost) ter glavnih principov, kot sta ekosistemski pristop in vgrajeno varstvo narave in ohranjanje biotske raznovrstnosti pri gospodarjenju z gozdovi. Ključni del načrta predstavljajo gozdnogospodarski cilji, temeljne strategije, usmeritve po posameznih področjih gospodarjenja z gozdovi in okvirna ocena ukrepov na strateški ravni. Med drugim, določajo tudi okvirni možni posek, ki se bo lahko na ravni Slovenije realiziral do leta 2030. Možni posek v gozdovih okvirno znaša več kot 6 milijonov m³/leto različnih gozdnih lesnih sortimentov.

V prenovi Slovenske strategije pametne specializacije (S4) kot del priprave Slovenije na novo evropsko kohezijsko politiko v programskem obdobju 2021–2027 sodeluje tudi SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo (SRIP PSiDL), ki je tekom leta 2020 in v začetku leta 2021 prenovil svoj akcijski načrt za obdobje 2020–2023 (Akcijski načrt SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo 2020–2023). Prenovljen akcijski načrt 2020–2023 temelji na izkušnjah triletnega delovanja SRIP in predstavlja evolucijo prvotno zastavljenega delovanja SRIP PSiDL v osnovnem akcijskem načrtu SRIP za obdobje 2017–2019. Potreba po prenovi je bila posledica vse večje digitalizacije in prepletenosti rešitev za pametne in trajnostne stavbe ter njihove integracije v pametne skupnosti prihodnosti, ob hkrati vedno bolj raznolikih zahtevah in potrebah njihovih uporabnikov. Prenovljen Akcijski načrt SRIP PSiDL za obdobje 2020–2023 je bil potrjen s strani Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK) ter ključnih ministrstev.

Vlada Republike Slovenije je dne 24.6.2021 sprejela Slovensko industrijsko strategijo 2021–2030, v kateri so med drugim podana tudi strateška izhodišča in usmeritve nadaljnjega razvoja lesnopredelovalne industrije. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) je v skladu z Zakonom o državni upravi med drugim pristojno tudi za področje lesarstva. MGRT je z namenom operacionalizacije strategije pristopilo k postopku izbire izvajalca za pripravo »Izvedbenega načrta ukrepov razvoja lesnopredelovalne industrije do leta 2030« Namen dokumenta je postaviti usmeritve za nadaljnji razvoj slovenske industrije v obdobju 2021–2030 z vizijo, da slovenska industrija postane zelena, ustvarjalna in pametna. Pomemben cilj vezan na pridobivanje in porabo lesa je povečanje domače predelave, doseči 30-odstotni delež lesa v vseh novih javnih stavbah, razvoj novih načinov uporabe lesa, povečanje števila zaposlenih v panogah, povezanih z lesom (pri čemer se upošteva

povečanje zaposlenih v storitvah, ki so povezane s temi panogami, česar ni upoštevanega v splošni analizi, npr. popravila, montaža,...), in povečanje njihove prodajne realizacije. Cilj je, da do leta 2030 Slovenija doseže produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, v višini 66.000 EUR.

Maja 2022 je nato Vlada RS sprejela Izvedbeni dokument ukrepov za razvoj lesnopredelovalne industrije do 2030, ki je bil pripravljen na podlagi izhodišč in ciljev, opredeljenih v Slovenski industrijski strategiji 2021–2030, pregleda preteklih in načrtovanih ukrepov ministrstev Vlade Republike Slovenije, analize stanja in več konzultacij z deležniki. Ukrepi so razdeljeni glede na vsebinske sklope, ki so pomembni za razvoj lesnopredelovalne industrije do leta 2030, kot izhaja iz izhodišč za pripravo izvedbenega dokumenta oziroma izvedbenega načrta.

Analiza stanja je pokazala predvsem, da so po izboljšanju poslovnega okolja (tudi za izboljšanje konkurenčnosti izdelkov iz lesa in lesnih kompozitov) najbolj potrebne investicije v tehnološko najsodobnejšo primarno predelavo lesa, predvsem lesa, ki ga sedaj v Sloveniji ne izkoriščamo v industrijskem merilu ter v predelavo lesa v pohištvene in druge končne izdelke. Vzporedno industrijski deležniki poudarjajo potrebo po zagotavljanju ustreznih količin surovin, ki jih bodo delavci in vodstva podjetij z boljšo izobrazbo, izkušnjami in veščinami predelovali v inovativne izdelke s čim višjo dodano vrednostjo. Povezanost in konstruktiven dialog industrije z raziskovalno razvojnim, izobraževalnim ter kreativnim sektorjem, političnimi odločevalci in drugimi deležniki v nacionalnem in mednarodnem okolju so deležniki prepoznali kot nujnost za izboljšanje poznavanja razmer na trgih in identifikacije ustreznih trženjskih pristopov (s poudarkom na izdelkih za oblikovanje bivanjskih in notranjih delovnih okolij), ki bodo to dodano vrednost tudi omogočili. Ukrepi so razdeljeni na naslednje kategorije ukrepov:

1. Ukrepi, ki ustvarjajo ugodno poslovno okolje za lesnopredelovalna podjetja;
2. Ukrepi, ki podpirajo investicije v povečanje kapacitet za predelavo lesa;
3. Ukrepi, ki podpirajo zagotavljanje zadostnih količin gozdnih lesnih sortimentov (GLS) za lesnopredelovalna podjetja;
4. Ukrepi za vpeljavo novih poslovnih modelov in digitalizacijo za izboljšanje poslovne odličnosti lesnopredelovalnih podjetij;
5. Ukrepi, ki podpirajo zagotavljanje ustreznega kadra za razvoj lesnopredelovalnih podjetij;
6. Ukrepi, ki spodbujajo raziskave, razvoj in inovacije v lesarstvu in razvijajo podporno okolje, vključno s povezovanjem z relevantnimi deležniki;
7. Ukrepi, ki spodbujajo rabo lesa tako v javnem kot zasebnem sektorju in povečujejo promocijo lesa.

Marca 2021 je Vlada RS sprejela Dolgoročno strategijo energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), ki opredeljuje pristope in politike k razogljičenju nacionalnega stavbnega fonda do leta 2050 ter opredeljuje ukrepe, ki podpirajo krovna cilja na področju stavb, zapisana v Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN). Ta dva krovna cilja sta sledeča: (1) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v stavbah za vsaj 70 % do leta 2030 glede na leto 2005 in (2) Obnovljivi viri energije (OVE) predstavljajo vsaj 2/3 rabe energije v stavbah do leta 2030 (delež rabe OVE v končni rabi energentov brez električne energije in daljinske toplote). Strategija tako opredeljuje in nadgrajuje obstoječe in nove ukrepe, s katerimi bodo ti cilji doseženi. Eden od pomembnih ciljev DSEPS 2050 je, da je do leta 2050 energetsko prenovljenih 74 % enostanovanjskih in 91 % večstanovanjskih stavb. Pri tem se bo končna raba energije zmanjšala za 45 %, emisije CO₂ pa za skoraj 75 % glede na leto 2005.

Junija 2021 je stopil v veljavo Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023, katerega predlagatelj je bilo Ministrstvo za okolje in prostor (MOP). V letu 2022 je bil odlok spremenjen, vključuje pa naslednje namene in ukrepe tudi s področja gozdarstva in lesarstva:

- nadaljevanje sofinanciranja investicij občanov preko poziva Eko sklada za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami;
- nadaljevanje ukrepov v podporo gospodarstvu - ukrepi »Subvencije za domače in tuje začetne investicije v dejavnosti, pomembne za prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno gospodarstvo«; »Podpora prehodu v krožno, nizkoogljično in podnebno odporno gospodarstvo« ter nov ukrep »Kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov«;
- ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje v gozdarstvu;

- nadaljevanje ukrepa »Trajnostna gradnja z lesom«, pri čemer se bo spodbujalo tudi načrtovanje in gradnjo novih stanovanj ter s tem dosegalo širše cilje trajnostnega razvoja
- prilagajanje podnebnim spremembam - izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti ter sofinanciranje programov odprave posledic naravnih nesreč;
- raziskave, razvoj in inovacije na področju podnebnih sprememb.

Julija 2021 je bil s strani Državnega zbora Republike Slovenije sprejet Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE) (Ur.l. RS št. 121/2021), ki ureja izvajanje politike države in občin na področju rabe obnovljivih virov energije, določa zavezujoči cilj za delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi v Republiki Sloveniji ter ukrepe za doseganje tega cilja in načine njihovega financiranja, ureja potrdila o izvoru energije, samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov, uporabo energije iz obnovljivih virov in odvečne toplote v sektorju ogrevanja in hlajenja in sektorju prometa ter obveščanje in usposabljanje inštalaterjev. V kolikor država ne bo dosegala ene ali več nacionalnih referenčnih vrednosti za doseg deleža energije iz obnovljivih virov, kot so določene z akcijsko strateškim dokumentom NEPN, ali če Slovenija od 1. januarja 2021 ne ohranja izhodiščnega deleža 25 %, lahko vlada odloči, da se izvede finančno vplačilo v mehanizem Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov, vzpostavljen v skladu s 33. členom Uredbe 2018/1999/EU in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1294 z dne 15. septembra 2020 o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov (UL L št. 303 z dne 17. 9. 2020).

Julija 2021 je bila sprejeta Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) katera sledi zavezam Pariškega sporazuma ter je pripravljena skladno z Okvirjem dolgoročne podnebne politike Slovenije. Podnebna strategija temelji na načelih zmanjševanja emisij TGP, učinkovite rabe energije in zmanjševanja porabe energije, podnebne pravičnosti, pravičnega prehoda in znanstvenih dognanj. Glavna vizija strategije je, da bo Slovenija leta 2050 podnebno nevtralna in na podnebne spremembe odporna družba na temeljih trajnostnega razvoja. Učinkovito bo ravnala z energijo in naravnimi viri, hkrati pa ohranjala visoko stopnjo konkurenčnosti nizkoogljičnega krožnega gospodarstva.

V juliju 2021 je Vlada Republike Slovenije sprejela Uredbo o spremembi in dopolnitvi Uredbe o zelenem javnem naročanju. S spremembo je razširila nabor predmetov javnega naročanja, za katere je obvezno upoštevanje okoljskih vidikov. S področja rabe lesa in lesnih izdelkov se ta nabor, poleg gradnje poslovnih stavb in nabavi pohištva, širi še na javno naročanje stavbnega pohištva in protihrupnih cestnih ograj. V veljavni Uredbi o zelenem javnem naročanju je sedaj vključeno obvezno upoštevanje okoljskih vidikov pri javnem naročilu za:

- projektiranje in gradnjo poslovnih in upravnih stavb - delež lesa ali lesnih tvoriv v stavbah mora znašati najmanj 30 % prostornine vgrajenih materialov;
- pohištvo - delež lesa ali lesnih tvoriv v pohištvu mora znašati najmanj 70 % prostornine uporabljenih materialov za izdelavo pohištva;
- stavbno pohištvo - delež lesa in/ali lesnih tvoriv v stavbnem pohištvu mora znašati najmanj 80% prostornine vgrajenih materialov (brez stekla in stavbnega okovja);
- protihrupne cestne ograje - delež lesa in/ali lesnih tvoriv v protihrupnih cestnih ograjah znaša najmanj 55% prostornine uporabljenih materialov za izdelavo protihrupnih cestnih ograj.

Za odpravljanje gospodarske in socialne škode zaradi pandemije koronavirusa, zagon evropskega gospodarstva ter ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest je Evropska komisija predlagala obsežen načrt okrevanja za Evropo, ki temelji na koriščenju celotnega potenciala proračuna EU. Vlada RS je v okviru tega mehanizma v letu 2021 sprejela Načrt za okrevanje in odpornost (NOO). NOO je podlaga za koriščenje sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost, ki je finančno najobsežnejši del evropskega svežnja za okrevanje in odpornost NextGenerationEU. Slovenski NOO bo skupaj z načrti drugih držav članic prispeval k spodbujanju ekonomske, socialne in teritorialne povezanosti Evropske unije. V okviru NOO sta vključena tudi dva gozdarska projekta in sicer (1) digitalizacija v gozdarstvu ter (2) semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov, kar je julija letos potrdila tudi Evropska komisija.

Sredstev namenjenih za ta dva področja skupaj je okrog 18 milijonov EUR. Oba projekta sta že v izvajanju.

Na podlagi Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) je MGRT v marcu 2022 objavilo dva razpisa za spodbujanje večje predelave lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtraln družbo v vrednosti 28 milijonov evrov. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje investicij, ki bodo zagotavljale kapacitete za predelavo ali obdelavo lesa oziroma trajnostno gradnjo na snovno učinkovit, okolju prijazen način, v skladu s principi krožnega gospodarstva in z najboljšo razpoložljivo tehnologijo. Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednja podjetja, ki imajo registrirano dejavnost C16 in C31.

Zaradi ekstremnih dvigov cen energentov v drugi polovici leta 2022, je bil v avgustu 2022 sprejet Zakon o nujnem ukrepu na področju davka na dodano vrednost za omilitev dviga cen energentov (ZNUDDVE). Me drugim je tudi za les za kurjavo iz tarifne oznake 4401 znižal stopnjo DDV iz 22% na 9,5%. Znižana stopnja DDV velja od 1. septembra 2022 do 31. maja 2023.

4. Tržni dejavniki

Viri podatkov: UMAR, SURS, ZGS in GIS

Gospodarska aktivnost se je po zadnjih podatkih Statističnega urada RS (v nadaljevanju SURS) lani povečala za 8,2 %. Medletna rast BDP je v prvem polletju znašala 8,9 %. V drugi polovici leta se bo gospodarska aktivnost precej umirila. Ob zaostrovanju energetske krize in s tem povezanim umirjanjem gospodarske aktivnosti v glavnih trgovinskih partnericah se bo proti koncu leta zmanjšala aktivnost izvoznega dela gospodarstva. V predelovalnih dejavnostih bodo visoke cene energentov ter prizadevanja za zmanjšanje porabe plina imela negativen vpliv zlasti na obseg proizvodnje v energetske intenzivnih panogah. Rast cen življenjskih potrebščin se zvišuje že od lanskega julija in je v povprečju prvih osmih mesecev letos glede na enako obdobje lani znašala 8,2 %, avgusta pa že 11 %. K njej so največ prispevale cene energentov, ki so bile višje predvsem zaradi zaostrenih geopolitičnih razmer, pa tudi zaradi večjega povpraševanja ob ugodnih gospodarskih gibanjih. Rast cen hrane in energentov, posledične težave v dobavnih verigah, okrepitev povpraševanja po storitvah ter pomanjkanje delovne sile in s tem povezani pritiski na rast plač so vplivali tudi na rast cen neenergetskega industrijskega blaga in storitev, ki so se v povprečju prvih osmih mesecev glede na enako lansko obdobje okrepile za 6,5 % oziroma za 4,5 %. V pričakovanju umirjanja gospodarske aktivnosti in ob razmeroma visoki lanski osnovi se je v zadnjih mesecih pričela zniževati rast cen proizvodov slovenskih proizvajalcev in uvoznih cen, ki sicer ostaja visoka, a ob nadaljevanju trenda lahko pričakujemo nekoliko manjše pritiske na rast drobnoprodajnih cen. To bo poleg sprejetih ukrepov za blaženje visokih cen energentov, visoke lanske osnove proti koncu leta in predvidenega zmanjšanja potrošnje gospodinjestev vplivalo na upočasnitev rasti cen življenjskih potrebščin. Zmanjšanje potrošnje gospodinjestev bo vplivalo predvsem na postopno upočasnjevanje rasti cen neenergetskega industrijskega blaga, ki bo letos kljub temu ostala razmeroma visoka.

V letu 2020 se je pričel proces obnove območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov za obdobje 2021–2030, ki predstavljajo strateško podlago za gospodarjenje z gozdovi v naslednjih 10 letih. Ti načrti so pomemben instrument gozdne politike, zagotavljanja lovsko upravljaljskih ciljev, pomembno pa prispevajo tudi k razvoju drugih področij, na primer ohranjanja naravne in kulturne dediščine, varovanja vodnih virov in razvoju podeželja. V prvi fazi je ZGS organiziral participativne delavnice, katerih namen je bila obravnava ciljev in strategij za gospodarjenje z gozdovi v posameznem gozdnogospodarskem območju in za upravljanje populacij divjadi v lovsko upravljaljskem območju. Tekom leta 2022 pa so potekale javne razgrnitve območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov, na katere so deležniki imeli možnost podati pripombe. Le te bodo v jesenskem času obravnavane ter pripravljena bo končna verzija posameznih načrtov. Sanacija poškodovanih gozdov zaradi ujm je prioriteta dejavnost ZGS, gozdarske stroke, lastnikov gozdov in izvajalcev gozdarskih del. V letu 2021 je bilo sanitarnega poseka izrazito manj v primerjavi z leti prej, saj je predstavljal 26 % skupnega poseka v tem letu.

V letu 2021 je prišlo do zaustavitve uvoza hlodovine hrasta iz ZDA v EU zaradi bolezni hrastov takoimenovana »hrastova uvelost«, ki jo povzroča karantenski škodljivi organizem *Bretziella*

fagacearum. V EU hlodovino belega (*Quercus alba*) in rdečega hrasta (*Quercus rubra*) uporabljajo predvsem v industriji furnirja, nekaj malega pa tudi za izdelavo npr. vinskih sodov. Prepoved trgovanja s to vrsto blaga je prizadela predvsem nekatere proizvajalce furnirja iz držav Avstrije, Nemčije, Portugalske in Španije. Ukrep prepovedi pa vpliva tudi na slovensko primarno lesnopredelovalno industrijo, sicer v minimalnem obsegu, saj je predelovalcev hlodovine rdečega in belega hrasta v Sloveniji zelo malo.

Rusija je s 1. januarjem letošnjega leta uvedla izjemno visoke carine na izvoz nepredelanega ali grobo predelanega svežega okroglega lesa iglavcev in dragocenih vrst listavcev iz države, zaradi česar se je izvoz tega lesa v EU zaustavil. Evropa sicer ne sodi med največje uvoznice okroglega lesa iz Rusije; v letu 2021 je po podatkih Eurostata EU iz Rusije uvozila 4,7 milijona m³ okroglega lesa, od tega 79 % brezovega lesa. Glavne države uvoznice okroglega lesa iz Rusije v EU so Finska, Nemčija in Baltske države. Prepoved izvoza okroglega lesa iz Rusije in že veljavna prepoved izvoza hlodovine in lesnih izdelkov iz držav Belorusija, Ukrajina in Turčija, bosta posredno vplivali tudi na trg okroglega lesa v Evropi; povpraševanje po hlodovini na evropskem trgu bo vedno večje, posledično se bo večal pritisk na dvig cen teh sortimentov in tudi žaganega lesa.

Ruska invazija na Ukrajino ima in bo imela velik vpliv na evropski trg lesa. Po ocenah Wood Resources International (WRI) je uvoz žaganega lesa iglavcev iz Rusije in Belorusije v EU v letu 2021 predstavljal okvirno 10 % celotne porabe v EU. Pričakuje se tudi pomemben izpad oskrbe z žaganim lesom listavcev v EU, izpad pri dobavi palet in lesa za embalažo, kjer je bila Ukrajina do nedavnega pomemben izvoznik v zahodne države EU. Rusija in Ukrajina ne trgujeta z okroglim lesom s Slovenijo, v letih 2020 in 2021 so bile količine uvoza in izvoza minimalne, enako velja za žagan les in lesne kompozitne plošče. Sta pa Rusija in Ukrajina pomemben uvozni trg lesnih peletov za Slovenijo. Iz Ukrajine smo namreč v letu 2020 uvozili dobrih 58.000 ton peletov, kar predstavlja 23 % celotnega uvoza peletov v tem letu v Slovenijo. Ta podatek Ukrajino uvršča na drugo mesto držav uvoznic peletov v Slovenijo, takoj za Romunijo. V letu 2021 pa je bila Ukrajina glavna uvoznica lesnih peletov za Slovenijo, od koder smo uvozili 41.000 ton peletov (25 % skupnega uvoza). Iz Rusije smo v letu 2020 uvozili 11.000 ton lesnih peletov, kar predstavlja 4 % skupnega uvoza peletov v Slovenijo, v lanskem letu pa 6.400 ton oz. prav tako 4 % skupnega uvoza peletov. Izvoza lesnih peletov v ti dve državi pa iz Slovenije ni.

Na slovenski trg lesnih peletov in okroglega lesa slabše kakovosti močno vpliva prepoved izvoza okroglega lesa in peletov iz Srbije ter Bosne in Hercegovine, katera je bila predvsem slednja tradicionalno velik dobavitelj lesa za kurjavo in peletov v Sloveniji. Prepoved izvoza okroglega lesa je v Srbiji začela veljati z dnem 27.5.2022, prepoved izvoza okroglega lesa in lesnih peletov v Bosni in Hercegovini pa je začela veljati z dnem 15.6.2022. V letu 2021 je uvoz lesa za kurjavo iz Bosne in Hercegovine predstavljal 55 % skupnega uvoza tega lesa v Slovenijo. Bosna in Hercegovina je tudi pomembna uvoznica lesnih peletov za Slovenijo, v lanskem letu smo iz te države uvozili 10 % skupne količine uvoza peletov.

V lesnopredelovalni industriji (NACE C16) se je v tekočem letu 2022 indeks industrijske proizvodnje v prvih sedmih mesecih glede na enako obdobje lani povečal in sicer za 0,5 %. V industriji papirja in izdelkov iz papirja (NACE 17) pa je v letošnjem letu zaznati negativen trend in sicer indeks industrijske proizvodnje v prvih sedmih mesecih glede na enako obdobje lani znaša 96,7. Največjo rast izmed obravavanih dejavnosti pa dosega proizvodnja pohištva (NACE 31) in sicer 5,2 % v mesecih januar do julij 2022 v primerjavi z enakim obdobjem lani. V primerjavi z lani, so indeksi industrijske proizvodnje dejavnosti C16, C17 in C31 v letošnjem prvem polletju precej nižji. Prihodki od prodaje v NACE 16 so se v prvih sedmih mesecih glede na enako obdobje lani povečali za 30,6 %; na domačem trgu za 22,3 %, v izvozu pa za 35,3 %. Prav tako so se prihodki od prodaje v letošnjem letu povečali pri NACE 17 in NACE 31; pri prvem za skupno 38,1 %, pri drugem pa za 8,7 %.

Za učinkovit prehod v brezogljično družbo in doseganje cilja o podnebni nevtralnosti EU držav do leta 2050, je Slovenija namenila sredstva tudi za gospodarstvo s področja gozdarstva in lesarstva. Med najbolj pomembnimi so Sklad za podnebne spremembe, ki ga financira Ministrstvo za okolje in prostor, javni razpis za spodbujanje večje predelave lesa, katerega razpisnik je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, finančne podpore podjetjem pri strateški trajnostni in krožni transformaciji s strani Javne

agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT Slovenija).

5. Razvoj na trgu z lesnimi proizvodi

Viri podatkov: SURS, UMAR, GZS: Združenje lesne in pohištvene industrije, GZS: Združenje papirne in papirno predelovalne industrije, GIS; preračuni, analiza in interpretacija GIS

a) Okrogli les

2021

V letu 2021 je obseg proizvodnje gozdnih lesnih sortimentov (v nadaljevanju GLS) znašal 3,8 milijona neto kubičnih metrov, kar je 5 % manj kot leta 2020 in je bil najnižji v zadnjih osmih letih. Glavni razlog za zmanjšanje proizvodnje GLS v lanskem letu v primerjavi z letom 2020 in predvsem z obdobjem 2014–2019 je predvsem nižji obseg sanitarnega poseka zaradi naravnih ujm in podlubnikov v gozdovih (npr. –41 % v primerjavi z letom 2020 in –71 % v primerjavi s povprečjem obdobja 2014–2019). Proizvodnja sortimentov listavcev se je v lanskem letu povečala za 2 % v primerjavi z letom 2020 in je znašala 1,9 milijona m³. Proizvodnja sortimentov iglavcev pa še naprej upada (-10 % v primerjavi z letom 2020) in je v lanskem letu znašala prav tako 1,9 milijona m³. Največji delež v strukturi proizvodnje GLS iglavcev je z 79 % imela skupina hlodi za žago in furnir, medtem ko je pri listavcih največji delež (52 %) v strukturi zavzemal les za kurjavo oz. drva.

Odkupne količine GLS iz zasebnih gozdov so se pri industrijskem lesu iglavcev znižale za 1 % v primerjavi z letom 2020, odkup industrijskega lesa listavcev pa se je povečal za 8 %. Odkup lesa za kurjavo (iglavcev in listavcev) se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 13 %. Vrednost odkupnih količin okroglega industrijskega lesa iglavcev iz zasebnih gozdov se je zvišala za 43 %, pri listavcih pa za 13 %. Odkupne cene GLS iz zasebnih gozdov so v letu 2021 odražale predvsem posledice pomanjkanja hlovovine iglavcev na slovenskem trgu in širše, kar je privedlo do izrazitega porasta cen teh sortimentov. Po podatkih SURS so se povprečne letne odkupne cene hlovovine iglavcev v letih 2012 do 2020 gibale med 57,41 €/m³ brez DDV (leto 2020) in 73,25 €/m³ brez DDV (leto 2013). V letu 2021 pa je bil izrazit porast cen teh sortimentov in sicer je njihova povprečna letna odkupna cena znašala 83,28 €/m³ brez DDV. To je rekorden podatek, saj je lanska odkupna cena hlovovine iglavcev iz zasebnih gozdov za 19 % (ali 14 €/m³ brez DDV) višja od do lani najvišje zabeležene v letu 2013. Cene hlovovine listavcev zadnjih letih naraščajo, najbolj izrazit dvig je opaziti pri hlovovini hrasta, katerega cena narašča že od leta 2012 naprej. Po podatkih SURS-a se je povprečna cena vseh GLS skupaj v letu 2021 zvišala za 16 % v primerjavi z letom 2020. V letu 2021 so bile cene za vse skupine GLS rekordne z izjemo industrijskega lesa slabše kakovosti listavcev ter lesa za kurjavo listavcev. Izvoz okroglega lesa se še naprej zmanjšuje in je v letu 2021 znašal 1,35 milijonov m³ (-14 % v primerjavi z letom 2020). Podoben izvoz okroglega lesa je bil zabeležen leta 2012. Uvoz okroglega lesa v Slovenijo od leta 2016 narašča in je v letu 2021 znašal rekordnih 0,89 milijona m³, kar je 4 % več kot leta 2020. Zunanjetrgovinski presežek okroglega lesa se je posledično zmanjšal na 0,46 milijona m³, kar je najmanj v zadnjih 15-ih letih. Do leta 2020 je bil tradicionalno največji zunanjetrgovinski presežek zabeležen pri skupini hlodi za žago in furnir iglavcev (v obdobju 2011–2019 je le ta znašal povprečno 0,98 milijona m³), v letu 2020 se je zmanjšal na 157.000 m³, v letu 2021 pa smo prvič v zadnjih 20-ih letih zaznali zunanjetrgovinski primanjkljaj (-972 m³). V letu 2021 se je zunanjetrgovinski presežek povečal le pri skupini okrogli industrijski les listavcev in je znašal 0,46 milijona m³ (+10 % v primerjavi z 2020). V lanskem letu je bilo prvič po letu 2006 pri skupini les za celulozo in plošče iglavcev zaznati zunanjetrgovinski primanjkljaj, kar pomeni, da je bil uvoz večji od izvoza in hkrati je bila poraba večja od proizvodnje.

2022

V letošnjem letu je predvsem zaradi večjega obsega sanitarnih sečenj pričakovati nekoliko večjo proizvodnjo GLS glede na lansko leto. V mesecu juliju in avgustu se je močno povečalo število s podlubniki napadenih dreves. Po podatkih ZGS, je bilo v obdobju 1.1.2022–31.8.2022 posekane lesne mase za 11 % več kot v enakem obdobju lani. Od tega s 53 % prevladuje posek iglavcev, katerih delež

se v skupnem poseku v zadnjih dveh letih zmanjšuje v primerjavi z leti prej. V mesecu avgustu je bilo odkazanih preko 260.0000 m³ s podlubniki poškodovanih dreves, kar kaže na močan izbruh podlubnikov. Te količine v večini še niso zajete v skupnem poseku, saj so sečišča trenutno še v poteku sanacije.

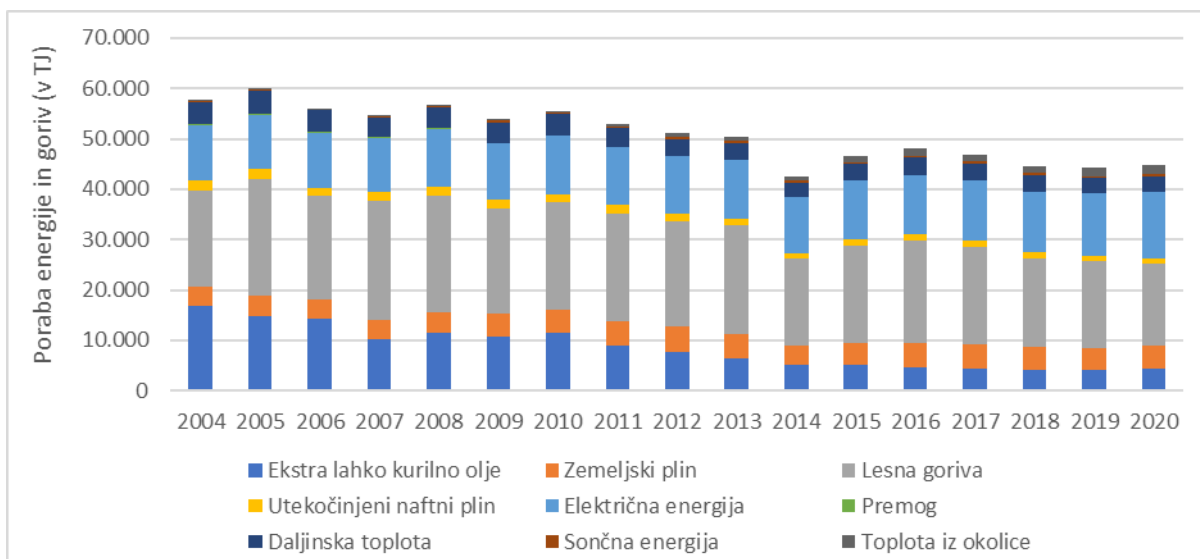
Tako kot po Evropi so se tudi v Sloveniji v letošnjem letu še naprej višale cene hlodovine iglavcev. Povprečna odkupna cena iz zasebnih gozdov teh sortimentov je v prvem polletju znašala 102 €/m³ brez DDV na kamionski cesti, v enakem obdobju lani pa 71 €/m³ brez DDV. Cena te skupine GLS je bila najvišja v maju in je presegla 108 €/m³ brez DDV, kar je rekorden podatek. Pri hlodovini smreke so se v maju 2022 cene najbolj zvišale pri kakovostnih razredih B (+44 %), C (+47 %) in D1 (+41 %) v primerjavi z majem 2021. Podobno kot pri hlodovini iglavcev, so se cene močno zvišale tudi pri hlodovini hrasta, najvišja povprečna mesečna odkupna cena na kamionski cesti iz zasebnih gozdov je v letošnjem letu že presegla 245 €/m³ brez DDV. Tudi cene ostalih GLS so nekoliko višje od lani, zaradi energetske krize se višajo tudi cene lesa slabše kakovosti, prav tako postaja otežena oskrba s tem lesom. V avgustu je odkupna cena lesa za kurjavo bukve v zasebnih gozdovih znašala 65 €/m³ brez DDV, kar je 30 % več kot avgusta 2021. Podobno velja tudi za les za celulozo in plošče bukve, ki se je v avgustu letos zvišala za 25 % v primerjavi z lanskim avgustom in je znašala 60 €/m³ brez DDV (za zasebne gozdove). Rekordne so tudi cene lesa za celulozo in plošče smreke, v avgustu je odkupna cena iz zasebnih gozdov teh sortimentov znašala 40 €/m³ brez DDV (+43 % v primerjavi z avgustom 2021).

Po podatkih SURS o količinah odkupa GLS iz zasebnih gozdov, se je odkup v prvih sedmih mesecih letošnjega leta zmanjšal za 7 % v primerjavi z enakim obdobjem lani. Najbolj se je odkup zmanjšal pri lesu za celulozo in plošče listavcev (-35 %) in pri lesu za kurjavo (-18 %). Povečal pa se je najbolj izrazito pri hlodovini hrasta (+39 %) ter za 18 % pri hlodovini bukve. Odkup hlodovine iglavcev je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta enak kot v enakem obdobju lani. Raziskava o količini odkupa, ki jo opravlja SURS, sicer zajame le okrog polovico količin okroglega lesa, ki v enem letu vstopi na trg.

Kljub temu, da v Sloveniji ni veliko predelovalcev okroglega industrijskega lesa hrasta, je oskrba podjetij s to surovino omejena, po informacij s strani podjetij predvsem zaradi močno povečanega izvoza v tuje države. Po podatkih SURS se izvoz okroglega industrijskega lesa hrasta povečuje, v letu 2021 se je povečal za 23 % v primerjavi z letom 2020, v letu 2022 pa se bo po oceni povečal še za okrog 80 % v primerjavi z lanskim letom. Prevladujoči trg kamor izvažamo ta les je Kitajska, ki je v letu 2021 predstavljala 43 % skupnega izvoza, s 30 % ji je sledila Italija. Po ocenah se bo izvoz hrasta na Kitajsko v letošnjem letu še povečal v primerjavi z letom 2021 in je ocenjen na okrog 90.000 m³ (za primerjavo, v letu 2019 je izvoz znašal 15.000 m³). Pri izvozu hrasta na Kitajsko gre predvsem za hlodovino. Skupni izvoz okroglega lesa za leto 2022 napovedujemo okrog 1,5 milijonov m³, uvoz pa okrog 0,9 milijonov m³. Še naprej se bo po ocenah zmanjševal izvoz hlodovine iglavcev in bo znašal manj kot 300.000 m³. Še naprej se bo povečeval izvoz okroglega industrijskega lesa listavcev in bo znašal okrog 800.000 m³. Uvoz hlodovine iglavcev bo na podobni ravni kot leta 2021 (okrog 300.000 m³), podobno velja za ostale skupine GLS.

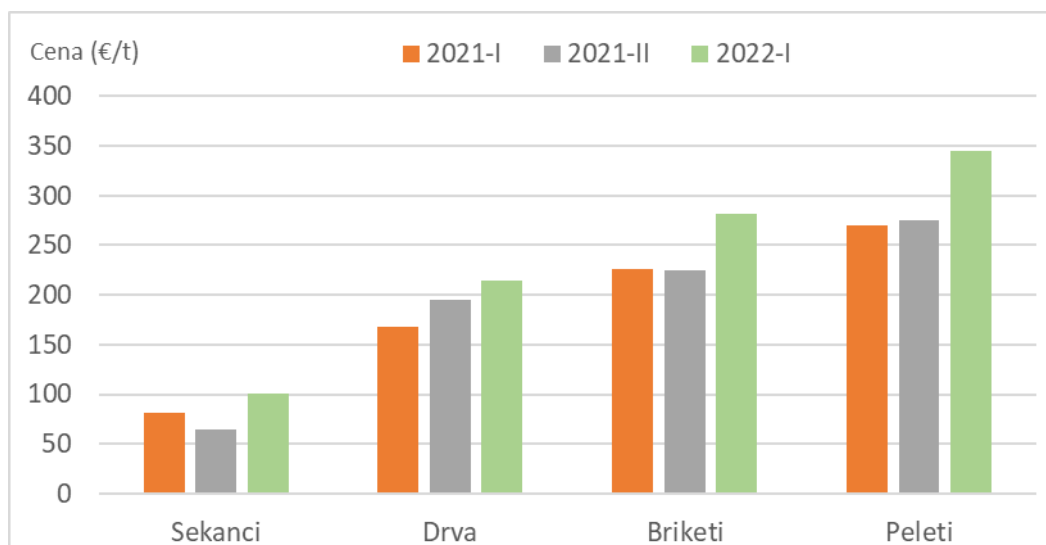
b) Raba lesa v energetske namene

V strukturi rabe energentov v gospodinjstvih lesna goriva predstavljajo najvišji delež in sicer nad 35 %. Gospodinjstva porabijo povprečno okoli 1,5 milijona ton lesnih goriv, med katerimi prevladujejo polena, sledijo peleti, sekanci in nazadnje briketi. V zadnjih letih se je zaradi prehoda na ogrevanje z električno energijo in na zemeljski plin število gospodinjstev, ki uporabljajo lesna goriva, zmanjševalo. Zaradi višanja cen vseh energentov pa se stanje v letu 2022 spreminja.

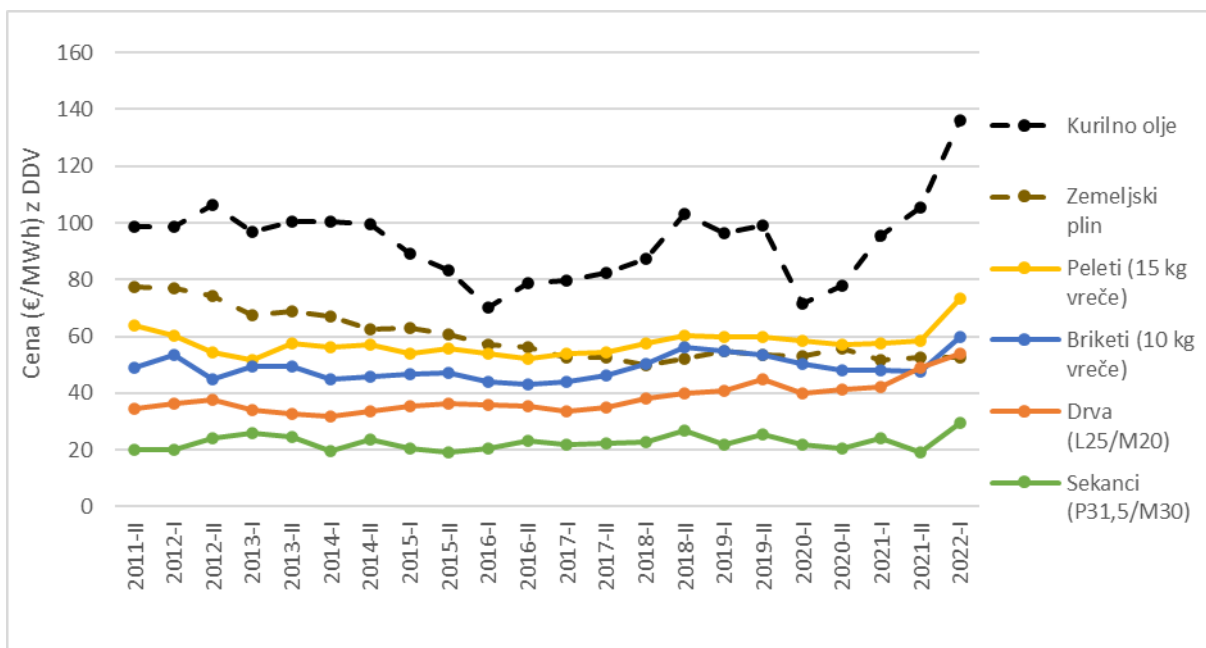
Slika 1: Raba različnih energentov v gospodinjstvih, (Vir: SURS 2021)

Drva za rabo v gospodinjstvih morajo biti zračno suha, da se zagotovi optimalno zgorevanje in zmanjšajo emisije prašnih delcev. Na slovenskem trgu je največje povpraševanje po bukovih drveh z vsebnostjo vode okoli 20 % (zračno suha drva) ter dolžine med 25 in 33 cm. Cena takšnih drv je ob koncu kurilne sezone 2021/2022 znašala 215 evrov na tono in je bila za 10 % višja kot ob začetku kurilne sezone. Cene lesnih goriv spremlja Gozdarski inštitut Slovenije (v nadaljevanju GIS) in jih redno objavlja na <http://wcm.gozdis.si/cene-lesnih-goriv>.

Slika 2: Cene lesnih goriv (v €/t z DDV) v obdobju 2021–2022 ob začetku in koncu kurilne sezone (vir: Gozdarski inštitut Slovenije)

Lesna goriva so in bodo pomemben energent, predvsem na podeželju, in so tudi okolju prijaznejša kot fosilna goriva. Če primerjamo cene lesnih goriv s kurilnim oljem, ugotovimo, da so sekanci kot najcenejši med lesnimi energenti kar 78 % cenejši, drva so 60 % cenejša, peleti kot najdražja oblika lesne biomase pa 46 % cenejši od kurilnega olja. Zaradi dviga cen v drugi polovici leta 2022 se razmere spreminjajo vendar pa ostajajo lesna goriva najcenejši vir.

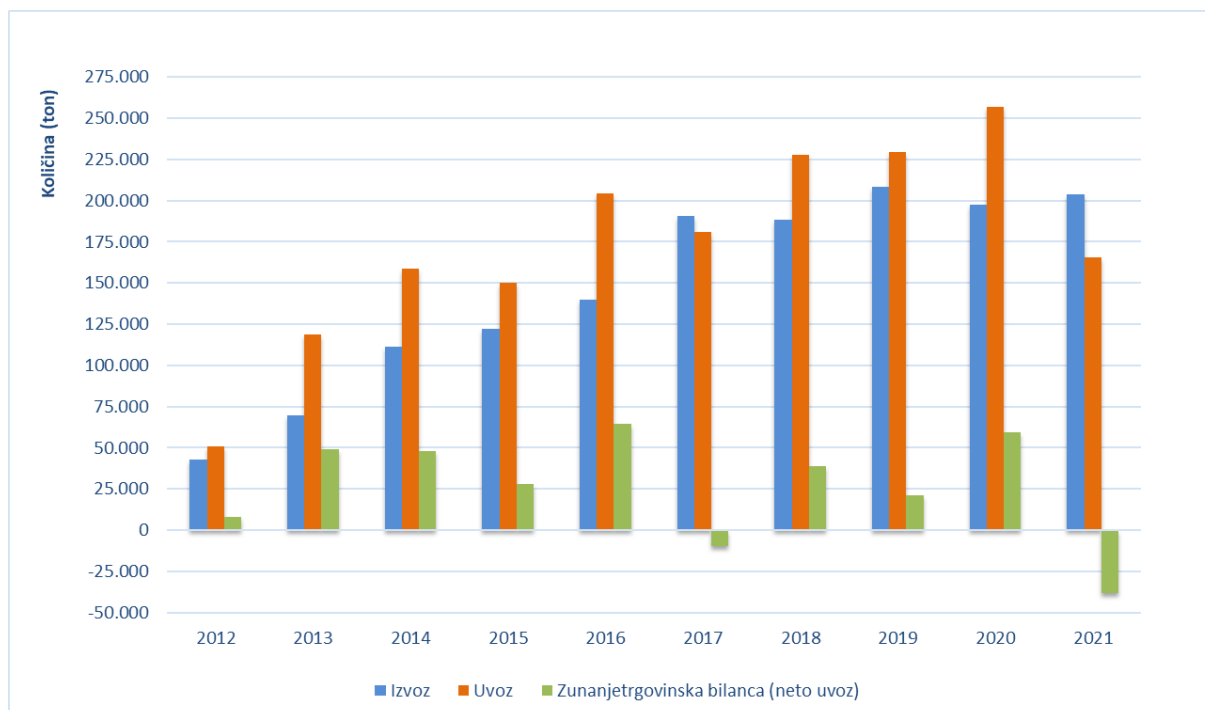
Slika 3: Primerjava cen lesnih goriv in cene kurilnega olja v obdobju od 2011 do 2022 ob začetku in koncu kurilne sezone (vir: Gozdarski inštitut Slovenije)

Cena ekstra lahkega kurilnega olja se je v maju 2022 gibala okoli 136 €/MWh (z vključenim DDV). Cena peletov, pakiranih v 15 kg vreče, je po koncu kurilne sezone 2021/2022 v povprečju znašala 344 €/t ali 73 €/MWh (z vključenim DDV). V letu 2020 je bila razlika med ceno peletov in kurilnega olja zaradi padca cen kurilnega olja najmanjša, kar smo jih zabeležili od začetka zbiranja cen v letu 2011. V letu 2021 in v prvi polovici leta 2022 je cena kurilnega olja ponovno znatno narasla – cena je bila v maju 42 % višja glede na enako obdobje lansko leto. Zaradi nepredvidljivih razmer na trgu vseh energentov je dinamika spreminjanja cen v prvi polovici leta zelo velika in trenutno je težko napovedovati kaj se bo dogajalo v dugi polovici leta in v naslednji kurilni sezoni. So pa cene lesnih goriv začele naraščati v juniju 2022, zaradi velikega povpraševanja v spomladanskih in poletnih mesecih pa je občasno prihajalo tudi do pomankanja peletov ter drv na trgu. Po zadnjih podatkih so cene peletov v avgustu narasle za skoraj 70 % (v primerjavi z majem 2022), cene drv pa za 30 %. Stabilnejše so ostale le cene lesnih sekancev.

V zadnjem desetletju je bila Slovenija neto uvoznik peletov z izjemo leta 2017 in 2021, ko je bil izvoz večji od uvoza. V letu 2021 smo glede na podatke SURS uvozili 165.594 ton lesnih peletov, kar je 36 % manj kot leta 2020 in hkrati najmanj po letu 2015. Prevladujoče države iz katerih je Slovenija v lanskem letu uvažala lesne pelete so bile Ukrajina (25 % skupnega uvoza peletov), Romunija (21 %) in Avstrija (19 %). Lani se je v primerjavi z letom 2020 najbolj povečal uvoz peletov iz Slovaške (ki sicer predstavlja 9 % skupnega uvoza v 2021), kar za 62 % pa se je zmanjšal uvoz iz Romunije. Glavni porabniki lesnih peletov so gospodinjstva, sledijo večji javni objekti ter drugi uporabniki. Glede na podatke o proizvodnji peletov v Sloveniji, ki jih zbira GIS, proizvodnja peletov v Sloveniji v zadnjih 10 letih narašča. V Sloveniji je trenutno evidentiranih 23 proizvajalcev, med katerimi prevladujejo manjši proizvajalci, ki proizvedejo do 10.000 t peletov letno. Domača proizvodnja peletov je v letu 2021 znašala 149.000 ton, kar je 0,7 % več kot v letu 2020.

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). Zaradi živahne trgovine s peleti je za nacionalno raven uporaben kazalec zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma presežka, ki je izračunan bilančno (izvoz – uvoz). Za razliko kot v predhodnih letih (z izjemo leta 2017), smo v letu 2021 na trgu lesnih peletov zabeležili zunanjetrgovinski presežek, kar dokazuje, da je bila proizvodnja peletov večja od porabe. Na podlagi podatkov SURS je lani zunanjetrgovinski presežek znašal 38.000 ton.

Izvoz lesnih peletov je po podatkih SURS v letu 2021 znašal 203.591 ton kar je 3 % več kot leta 2020 in 20 % več kot v povprečju obdobja 2015–2019. Prevladujoči izvozni trg lesnih peletov za Slovenijo ostaja Italija (84 % skupnega izvoza iz Slovenije), z 10 % sledi Avstrija, 5 % količin pa smo lani izvozili v sosednjo Hrvaško. Glede na leto 2020, se je lani za 21 % povečal izvoz peletov v Avstrijo, v Italijo za 5 %, na Hrvaško pa zmanjšal za 35 %.

Slika 4: Zunanja trgovina lesnih peletov v obdobju 2012–2021 (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni GIS)

Lesni sekanci se porabljajo predvsem za energetske namene. Največji uporabnik lesnih sekancev je Termoelektrarna toplarna Ljubljana s porabo nad 120.000 ton letno. Poraba sekancev je v proizvodnji lesnih produktov (vlaknene plošče, celuloza, kemikalije) v letu 2021 predstavljala manj kot 15 % skupne porabe lesnih sekancev v Sloveniji. Glede na podatke o zunanji trgovini, je Slovenija v letu 2021 na tuji trg izvozila 501.116 ton lesnih sekancev, od tega je šla polovica (50 %) količin na avstrijski trg, 30 % pa na italijanski. Uvoz lesnih sekancev se je v letu 2021 povečal v primerjavi z letom 2020 (+52 %) in je znašal 119.318 ton. Večji del količin (72 %) smo uvozili iz sosednje Hrvaške, 23 % pa iz Avstrije.

c) Certificirani lesni proizvodi

Po sistemu FSC je trenutno certificiranih 260.747 ha gozdov, kar je enako kot lani v istem obdobju. Ta površina predstavlja 22 % površine vseh gozdov v Sloveniji in med njimi prevladujejo državni gozdovi z 91 % deležem. Družba SiDG d.o.o., ki gospodari z državnimi gozdovi, je poleg certifikacije državnih gozdov tudi nosilec sedmih skupinskih FSC certifikatov. V letu septembru 2022 je bilo v skupinski FSC FM/CoC shemi SiDG certificiranih sedem večjih zasebnih gozdnih veleposesti v skupni površini 24.347 hektarjev.

Površina po sistemu PEFC certificiranih gozdov se rahlo povečuje in trenutno znaša 293.995 ha. Večji del (79 %) te površine predstavljajo državni gozdovi v upravljanju družbe Slovenski državni gozdovi d. o. o., 20 % površine je v zasebni lasti, 1 % pa predstavljajo občinski gozdovi. V regijsko shemo certificiranja PEFC je vključenih vse več lastnikov gozdov, ki gospodarijo s svojim gozdom; lani je bilo teh lastnikov skupaj 1.277.

FSC in PEFC certifikati za sledljivost izvora lesa so pri podjetjih tržni mehanizem za izvozne trge in za kandidiranje pri zelenih javnih naročilih. Število podjetij s FSC certifikatom za sledenje certificiranega lesa (CoC) je trenutno 274 (+4 % glede na september leta 2021), število podjetij s PEFC certifikatom za sledenje certificiranega lesa (CoC) pa 91, kar je 14 % več kot lani v takšnem obdobju.

d) Lesni proizvodi z dodano vrednostjo

Slovenska industrija pohištva je imela v letu 2021 skupno 435 milijonov evrov čistih prihodkov iz prodaje, kar je 23 % več kot v letu 2020 in to predstavlja 1,2 % čistih prihodkov od prodaje glede na celotno predelovalno industrijo v državi. V proizvodnji pohištva NACE C31 je delež čistih prihodkov od prodaje na tujih trgih v skupni strukturi čistega prihodka od prodaje lani znašal 43,5 %. Prodaja na tujih trgih se je lani povečala za 30,2 % v primerjavi z letom 2020. Dodana vrednost na zaposlenega se je v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 v predelovalni dejavnosti C31 povečala za 4,1 % in je znašala 34.959 EUR.

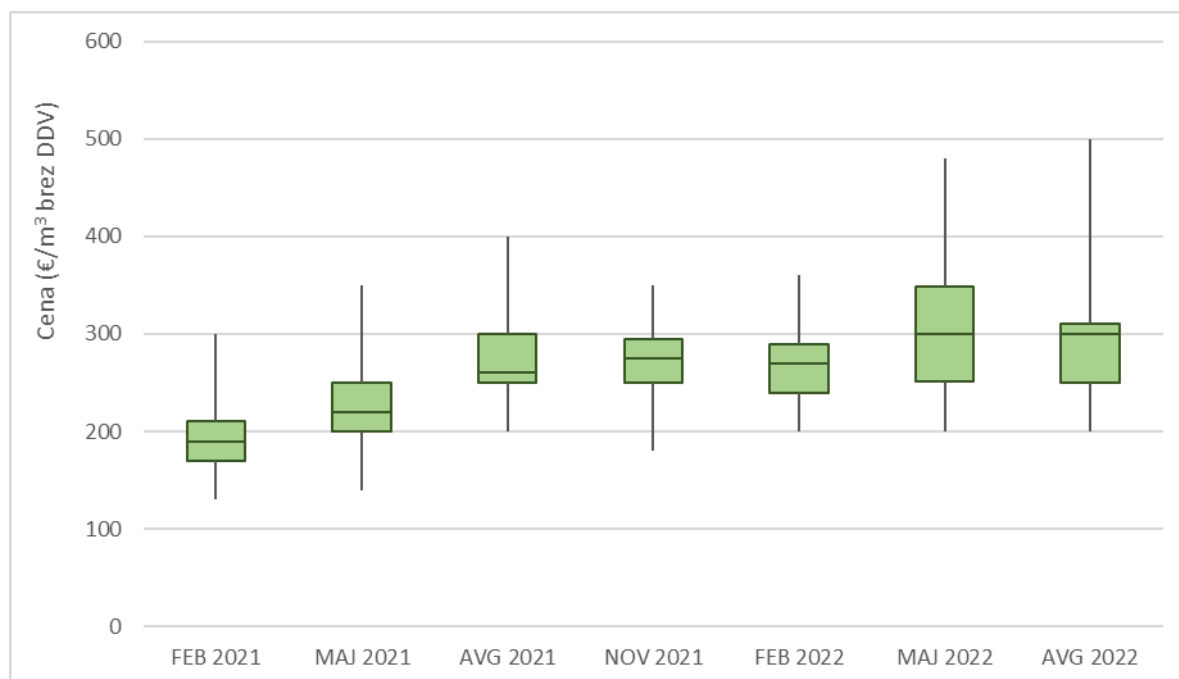
Indeks industrijske proizvodnje pohištvene industrije (celotna pohištvena industrija v NACE C31), kamor spada proizvodnja lesenega pohištva, se je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta glede na enako obdobje lani povečal za 5,2 %. Prihodek od prodaje se je v primerjanih obdobjih povečal za 8,7 %, na domačem trgu beleži 6,7 % povečanje, na tujih trgih pa 11,3 % povečanje glede na enako obdobje lani.

e) Žagan les iglavcev

V letu 2021 je bila kljub občutnemu pomanjkanju hlodovine iglavcev iz domačih gozdov, predelava okroglega lesa iglavcev za 3 % večja kot leta 2020 in je znašala čez 1,5 milijona m³. Proizvodnja žaganega lesa iglavcev je v lanskem letu znašala 904.000 m³, kar je 3 % več kot leta 2020. Uvoz žaganega lesa iglavcev se še naprej zmanjšuje; v letu 2021 se je zmanjšal za 14 % v primerjavi z letom 2020. Izvoz pa se je povečal za 1 % v primerjavi z letom 2020.

V letu 2022 je zaradi ocenjene večje porabe hlodovine iglavcev pričakovati za okrog 11 % večjo proizvodnjo žaganega lesa iglavcev, v primerjavi z letom 2021. Glede na napovedi se bo v letošnjem letu uvoz žaganega lesa iglavcev zmanjšal, izvoz pa povečal. So pa v trenutnih časih napovedi stanja lesnopredelovalnega sektorja v državi (in širše po svetu) zelo negotove.

V letu 2022 so se po podatkih GIS prodajne cene žaganega lesa iglavcev v povprečju zvišale v primerjavi z letom 2021. Najbolj izrazit dvig cen je bil v maju 2022, ko so se cene zvišale pri vseh spremljanih proizvodih žaganega lesa iglavcev – tako žaganega lesa za konstrukcijske namene, nekonstrukcijskega robljenega lesa in nekonstrukcijskega nerobljenega žaganega lesa. Srednja vrednost (mediana) konstrukcijskega lesa smreke je v maju in avgustu letos znašala 300 €/m³ brez DDV, kar je 36 % več kot maja 2021 in 15 % več kot avgusta 2021.

Slika 5: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih prodajnih cen za **konstrukcijski les smreke** za leto 2021 in tekoče leto 2022. Kategorija **konstrukcijski les** zajema sledeče proizvode **konstrukcijski les C24/S10**, nesušen; **konstrukcijski les C24/S10**, sušen; **deske** 18 do 24 mm mm, nesušene; deske 28 do 40 mm mm, nesušene; **plohi** od 40 do 50 mm, nesušeni; plohi nad 50 mm, nesušeni; **tramovi** 60 x 80 mm (do 5 m), nesušeni; tramovi 100 x 200 mm (do 5 m), nesušeni; tramovi 140 x 140 mm (do 5 m), nesušeni; tramovi 140 x 140 mm (nad 6 m), nesušeni; **letve** 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 m) z oznako CE, sušene; letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 m) brez oznake CE, sušene; letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 m) brez oznake CE, nesušene. Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

V letošnjem letu so višje tudi cene žagarskih ostankov iglavcev; najvišja cena krajnikov ali žamanja je bila zabeležena v maju in sicer 27,5 €/prm, kar je 129 % več kot maja 2021. Cena žagovine pa je bila v letošnjem letu najvišja februarja in je znašala 22,5 €/t (+88 % v primerjavi s februarjem 2021).

V prihodnjih letih se obetajo nove naložbe v tehnološko modernizacijo in povečevanje kapacitet obstoječih slovenskih žagarskih obratov, ki predelujejo iglavce in investicije v nove obrate. Eno izmed strateških področij delovanja družbe Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG d.o.o.) v naslednjih desetih letih, je tudi vzpostavitev centrov za zbiranje in moderno primarno predelavo lesa.

f) Žagan les listavcev

Proizvodnja žaganega lesa listavcev je v letu 2021 znašala 140.000 m³, kar je največ po letu 2007. V Sloveniji je trenutno manj kot 20 podjetij, ki letno predelajo 5.000 m³ hlodovine ali več in med njimi je v letošnjem letu GIS opravil raziskavo. Med drugim je bilo ugotovljeno, da prevladuje proizvodnja standardnega rezanega lesa (npr. deske, plohi), proizvodi pa se v večini prodajo na tuji trg.

V letu 2021 je poraba žaganega lesa listavcev ostala enaka kot v letu 2020 in je znašala 121.000 m³. Tako uvoz kot izvoz žaganega lesa listavcev sta se v letu 2021 povečala v primerjavi s predhodnim letom in sicer prvi za 1 %, drugi pa za 16 %.

Tekom leta 2022 je s strani žagarskih obratov, ki predelujejo hlodovino hrasta, zaznati težave pri omejeni oskrbi s surovino, predvsem zaradi močno povečanega izvoza v tuje države. Po podatkih SURS se izvoz hlodovine hrasta povečuje, najbolj izrazito se bo po ocenah povečal v letošnjem letu. Prevladujoči trg kamor izvažamo hrastovo hlodovino je Kitajska.

V letošnjem letu je zaradi ocenjene zmanjšane porabe hlodov za žago in furnir listavcev pričakovati zmanjšanje proizvodnje žaganega lesa in sicer za okrog 10 % v primerjavi z letom 2021. Zaradi povečanega izvoza (cca +44 % v primerjavi z letom 2021), se bo zmanjšala tudi poraba žaganega lesa listavcev.

Proizvodnja, uvoz in izvoz žaganega lesa iz tropskih drevesnih vrst so po količinah in vrednostih zanemarljivi. Tudi za letos napovedujemo nizek obseg zunanje trgovine s tropskim žaganim lesom.

g) Lesne plošče (vključujejo tudi furnir)

Proizvodnja vseh vrst lesnih plošč (Wood Based Panels) vključno s furnirjem je v letu 2021 znašala nekaj manj kot 261.000 m³, od tega s 63 % prevladujejo iglavci. Proizvodnja je bila tako večja za 12 % v primerjavi z letom 2020, ko je eden od proizvajalcev lesnih kompozitnih plošč za določeno obdobje zaustavil proizvodnjo v času epidemije COVID-19. V letu 2021 se je po dveh letih zopet zvišala poraba lesnih plošč (+13 % v primerjavi z letom 2020), kar kaže na vzpon domačega gradbeništva. Za leto 2022 ocenjujemo zmanjšan obseg proizvodnje za približno 3 % v primerjavi z letom 2022, predvsem zaradi napovedanega zmanjšane obsega proizvodnje opaznih plošč. Prav tako se bo po ocenah nekoliko zmanjšala poraba lesnih plošč in furnirja.

V letu 2021 smo za proizvodnjo pohištva in uporabo v gradbeništvu porabili 189.000 m³ ivernih plošč (z OSB ploščami), kar je za 7 % več kot leto prej. Iverne plošče po letu 2015 v celoti izvirajo iz uvoza, ko je šla v stečaj še zadnja tovarna ivernih plošč v Sloveniji. Za leto 2022 napovedujemo podobno porabo ivernih plošč kot v letu 2021.

Poraba vlaknenih plošč v Sloveniji med leti niha je v primerjavi z ostalimi vrstami lesnih plošč med najnižjimi. Še posebej v obdobju 2019–2021 je poraba teh vrst plošč izredno nizka in giba med 23.000 in 26.000 m³. V letu 2021 se je sicer poraba vlaknenih plošč povečala za 15 % v primerjavi z letom 2020. V Sloveniji deluje eno podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo vlaknenih plošč in sicer tipa MDF in HDF.

V proizvodnji vezanih plošč prevladujejo opazne trislojne vezane plošče iglavcev katerih večji del proizvodnje se izvozi. V letu 2021 se je proizvodnja opaznih plošč povečala za 7 % v primerjavi z letom 2020 in je bila na podobni ravni kot leta 2019. Poraba opaznih plošč je v Sloveniji v porastu in je v letu 2021 znašala 79.000 m³ (+28 % glede na leto 2020 in +24 % glede na povprečje obdobja 2015–2019).

Domača proizvodnja furnirja se v zadnjih letih povečuje in je v letu 2021 znašala nekaj manj kot 23.000 m³ (+17 % glede na leto 2020). Za leto 2022 se napoveduje še nekaj odstotkov višji obseg proizvodnje. Proizvodnja, uvoz in izvoz furnirja iz tropskih drevesnih vrst so po količinah zanemarljivi. Večina proizvodnje rezanega furnirja se opravlja kot storitev za kupce v EU.

h) Celuloza in papir

Obseg proizvodnje mehanske celuloze se je v letu 2021 zmanjšal iz 91.000 ton (leto 2020) na 86.000 ton. V letu 2021 je podjetje z dolgoletno tradicijo, ki se ukvarja s proizvodnjo časopisnih papirjev, premazanih grafičnih papirjev ter ovojno-embalažnih papirjev, zaradi finančnih težav za določeno obdobje zaustavilo proizvodnjo, z začasnimi zaustavitvami se sooča tudi letošnje leto. V letu 2021 je uvoz mehanske celuloze predstavljal 4 % celotnega uvoza vseh vrst lesne celuloze, izvoz pa 64 %. So pa izvozne količine mehanske celuloze zanemarljive, ker je proizvodnja v Sloveniji v celoti integrirana.

Po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je slovenska proizvodnja papirja v letu 2021 znašala skupno 635.000 ton, kar je 10 % manj kot v letu 2020. Največji izpad (-70 %) se beleži pri časopisnem papirju zaradi 5-mesečnega neobratovanja ene izmed papirnic. GZS beleži tudi spremembe v strukturi proizvedenega papirja; konec leta 2021 je bilo kar 67 % slovenskega papirja namenjenega embalažnemu segmentu (59 % v letu 2020), prav tako se je povečala proizvodnja tissue (higienskih) papirjev, ki predstavlja 11 % v skupni proizvodnji papirja v letu 2021. Grafični papirji predstavljajo že manj kot četrtino proizvodnje. Papirništvo je energetsko intenzivna panoga in zaradi drastičnega zvišanja cen elektrike, so v letošnjem letu po podatkih GZS določene papirnice začasno zaustavile proizvodnjo. Zaradi tega se bo po napovedih GZS proizvodnja papirja in kartona v letošnjem letu znižala v primerjavi z lani in sicer na okoli 605.000 ton.

V prvih sedmih mesecih leta 2022 je panoga C 17 beležila zmanjšanje indeksa industrijske proizvodnje v višini 3,3 % glede na enako obdobje lani. So se pa v panogi v prvih sedmih mesecih letošnjega leta povečali prihodki od prodaje in sicer za 38,1 %.

i) Inovativni lesni proizvodi

Nosilec projekta za projektiranje in izgradnjo slovenskega paviljona na svetovni razstavi Expo Dubai 2020 je bilo podjetje RIKO, d.o.o. Paviljon odlikuje: (1) optimalna kombinacija jekla in lesenih masivnih križno lepljenih (X-Lam) CLT sten in plošč, (2) unikatna in kompleksna strešna konstrukcija parasola, (3) izdelani in s CNC tehnologijo obdelani leseni elementi strešne konstrukcije so bili v Sloveniji v celoti pripravljeni za montažo v Dubaju, (4) celotna teža lesene konstrukcije paviljona pod 250 ton, skupaj z jekleno konstrukcijo pa manj kot 400 ton.

Slika 6: Slovenski paviljon EXPO 2020 v Dubaju (foto: RIKO, d.o.o.)

V letošnjem letu so bila na tretjih zaporednih Dnevih slovenskega lesarstva, ki je osrednji nacionalni strokovni dogodek slovenske lesne industrije, med drugim podeljena tudi priznanja in nagrade za Lesarski presežek leta 2022. Dobili so jih avtorji izdelkov, ki so sestavljeni pretežno iz lokalnega lesa in ustvarjajo nove tržne niše ter imajo velik potencial, da uspejo tudi v tujini. Za izdelke, ki prispevajo k temeljem prihodnjih razmislekov o lesarski ekonomiji okolja, je bilo podeljenih sedem priznanj in tri enakovredne nagrade. Seznam dobitnikov priznanj je dostopen na:

<https://www.spiritslovenia.si/sporocilo/646>

Slika 7: OLIMP (avtorja: Katjuša Kranjc, Rok Kuhar), eden od dobitnikov priznanj Lesarski presežek leta 2022

Slika 8: LESENO OKNO NATURA ULTIMO (avtorica: Liza Križnar, M Sora), eden od dobitnikov priznanj Lesarski presežek leta 2022

j) Gradnja stanovanj in gradbeništvo

Trend padanja gradnje stanovanj se je leta 2015 zaustavil in z letom 2016 postopoma narašča. V letu 2021 se je v Sloveniji gradilo 11.841 stanovanj, od tega je bilo do konca leta dokončanih 4.032 stanovanj, kar je 14 % več, kot jih je bilo dokončanih v letu 2020. Največ stanovanj je bilo v letu 2021 dokončanih v osrednjeslovenski (20 % od vseh dokončanih stanovanj) in v podravski statistični regiji (19 % vseh dokončanih stanovanj), najmanj pa v zasavski statistični regiji (2 %). V prvih osmih mesecih

letošnjega leta je bilo za novogradnjo in spremembo namembnosti stavb izdanih 3.927 gradbenih dovoljenj, kar je 12 % manj kot v enakem obdobju leta 2021. Za stanovanjske stavbe je bilo izdanih 1 % manj gradbenih dovoljenj, za nestanovanjske stavbe pa 20 % manj dovoljenj v primerjavi z enakim obdobjem leta 2021.

Poslovanje podjetij v dejavnosti Stavbno mizarstvo in tesarstvo (šifra NACE: C16.230), ki zajema proizvodnjo lesenih montažnih objektov, stavbnega pohištva (okna, vrata, stopnice ...) ter lepljenih nosilcev, tramov in ostrešij, je bilo tudi lani uspešno, saj je v dejavnosti C16 Obdelava in predelava lesa zabeležilo največji neto čisti dobiček. Ta segment je po podatkih GZS lani posloval z neto dobičkom v višini 33 milijonov EUR, kar je za 46 % več kot v letu 2020 ter kar za 66 % več kot v povprečju obdobja 2017–2020. Rast prihodkov od prodaje, ki so jih podjetja te dejavnosti ustvarila na tujih trgih, se je v primerjavi z letom 2020 sicer zmanjšala (za 0,4 %), povečali pa so se čisti prihodki od prodaje na tujem trgu in sicer za 21,2 %.

Kljub temu, da se izvoz lesenih vrat v zadnjih letih zmanjšuje, Slovenija ostaja tradicionalni neto izvoznik lesenih oken in vrat. Trend povečevanja uvoza lesenih vrat se nadaljuje tudi v letu 2021 (+36 % glede na leto 2020), enako velja za lesena okna (+ 10 % glede na leto 2020). Izvoz lesenih vrat se je v lanskem letu zmanjšal za 2 % v primerjavi s predhodnim letom, medtem ko se je izvoz lesenih oken povečal za 11 % in je na podobni ravni kot leta 2017 in 2018. Pri podatkih o zunanji trgovini žal ne razpolagamo s podatki o t.i. ponovnem izvozu (»re-export«), torej o količinah, ki jih uvozimo in takoj naprej izvozimo.

6. Tabele

a) Ekonomski indikatorji

	2021	Jesenska napoved (september 2022)		
		2022	2023	2024
BRUTO DOMAČI PROIZVOD				
BDP, realna rast v %	8,2	5,0	1,4	2,6
BDP, nominalna rast v %	11,0	10,9	7,0	5,4
BDP, v mrd EUR, tekoče cene	52,2	57,9	62,0	65,3
Izvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	14,5	5,0	2,5	4,7
Uvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	17,6	6,5	2,2	3,8
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)	-0,8	-0,8	0,3	1,0
Zasebna potrošnja, realna rast v %	9,5	5,4	0,3	1,9
Državna potrošnja, realna rast v %	5,8	1,4	1,7	1,9
Bruto investicije v osnovna sredstva, realna rast v %	13,7	6,5	2,5	2,0
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)	0,4	1,4	0,1	0,0
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Zaposlenost, statistika nacionalnih računov, rast v %	1,3	3,0	0,8	0,7
Št. registriranih brezposelnih, povprečje leta, v tisoč	74,3	57,1	54,4	52,8
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	7,6	5,8	5,5	5,3
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	4,7	4,2	4,1	3,9
Bruto plače na zaposlenega, nominalna rast v %	6,1	2,2	6,0	4,5
Bruto plače na zaposlenega, realna rast v %	4,1	-6,2	0,0	1,5
- zasebni sektor	4,1	-3,1	-0,8	2,1
- javni sektor	4,5	-10,6	1,5	0,5
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realna rast v %	6,8	1,9	0,7	2,0
PLAČILNO BILANČNA STATISTIKA				
SALDO tekočega računa plačilne bilance v mrd EUR	2,0	-0,3	-0,3	0,1
- v primerjavi z BDP v %	3,8	-0,5	-0,5	0,1
CENE IN EFEKTIVNI TEČAJ				
Inflacija (dec./dec.), v %	4,9	9,8	3,9	2,2
Inflacija (povprečje leta), v %	1,9	8,9	6,0	2,9
Realni efektivni tečaj – deflator stroški dela na enoto proizvoda	-1,8	-3,0	1,4	0,6
PREDPOSTAVKE				
Tuje povpraševanje (uvoz trgovinskih partneric), realna rast v %	11,7	4,3	2,0	3,4
BDP v evrskem območju, realna rast v %	5,3	3,1	0,4	1,8
Cena nafte Brent v USD/sodček	70,7	103,1	89,5	83,9
Cene neenergetskih surovin v USD, rast	34,4	7,0	-4,0	-3,5
Razmerje USD za 1 EUR	1,184	1,058	1,022	1,022

Vir: UMAR (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj), Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september, 2022. Leto 2021 SURS, BS, ECB, EIA; 2022-2024 napoved UMAR.

b) Proizvodnja in zunanja trgovina

Proizvod	Enota	Končni podatki		Ocena	Napoved
		2020	2021	2022	2023
Hlodi za žago in furnir, iglavci					
Proizvodnja	1000 m ³	1.624	1.510	1.680	1.600
Uvoz	1000 m ³	367	287	320	300
Izvoz	1000 m ³	523	286	260	280
Računska poraba	1000 m ³	1.467	1.511	1.740	1.620
Hlodi za žago in furnir, listavci					
Proizvodnja	1000 m ³	348	467	530	530
Uvoz	1000 m ³	32	43	42	40
Izvoz	1000 m ³	145	248	330	310
Računska poraba	1000 m ³	235	263	242	260
od tega hlodi iz tropskih dr. vrst					
Uvoz	1000 m ³	1	1	1	1
Izvoz	1000 m ³	0	0	0	0
Neto zunanja trgovina	1000 m ³	0	1	1	1
Les za celulozo in plošče, iglavci					
Proizvodnja	1000 m ³	346	262	285	275
Uvoz	1000 m ³	230	264	270	270
Izvoz	1000 m ³	298	239	230	230
Računska poraba	1000 m ³	278	288	325	315
Les za celulozo in plošče, listavci					
Proizvodnja	1000 m ³	450	386	540	550
Uvoz	1000 m ³	88	117	114	110
Izvoz	1000 m ³	392	372	500	500
Računska poraba	1000 m ³	146	131	154	160
Lesni ostanki, sekanci in iveri					
Domača dobava	1000 m ³	1.230	1.360	1.450	1.500
Uvoz	1000 m ³	176	272	290	300
Izvoz	1000 m ³	847	922	1.200	930
Računska poraba	1000 m ³	559	710	540	870
Drug okrogli industrijski les, iglavci					
Proizvodnja	1000 m ³	15	18	13	13
Drug okrogli industrijski les, listavci					
Proizvodnja	1000 m ³	35	30	30	27
Les za kurjavo, iglavci					
Proizvodnja	1000 m ³	121	106	150	160
Les za kurjavo, listavci					
Proizvodnja	1000 m ³	952	937	1.050	1.100

Proizvod	Enota	Končni podatki		Ocena	Napoved
		2020	2021	2022	2023
Žagan les, iglavci					
Proizvodnja	1000 m ³	877	904	1.000	970
Uvoz	1000 m ³	657	563	500	500
Izvoz	1000 m ³	830	840	900	920
Računska poraba	1000 m ³	704	627	600	550
Žagan les, listavci					
Proizvodnja	1000 m ³	125	140	125	130
Uvoz	1000 m ³	98	99	100	100
Izvoz	1000 m ³	102	118	170	150
Računska poraba	1000 m ³	121	121	55	80
od tega žagan les iz tropskih dr. vrst					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	2	3	3	3
Izvoz	1000 m ³	0	0	0	0
Računska poraba	1000 m ³	2	2	3	3
Furnir					
Proizvodnja	1000 m ³	19	23	24	21
Uvoz	1000 m ³	12	14	14	14
Izvoz	1000 m ³	22	29	34	30
Računska poraba	1000 m ³	10	8	4	5
od tega furnir iz tropskih dr. vrst					
Proizvodnja	1000 m ³	1	1	1	1
Uvoz	1000 m ³	0	0	0	0
Izvoz	1000 m ³	1	1	1	1
Računska poraba	1000 m ³	0	1	0	0
Vezane lesene plošče					
Proizvodnja	1000 m ³	95	102	96	98
Uvoz	1000 m ³	45	57	50	50
Izvoz	1000 m ³	78	80	80	80
Računska poraba	1000 m ³	61	79	66	68
od tega vezane plošče iz tropskih dr. vrst					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	16	20	20	20
Izvoz	1000 m ³	0	0	1	0
Računska poraba	1000 m ³	16	20	19	20

Proizvod	Enota	Končni podatki		Ocena	Napoved
		2020	2021	2022	2023
Iverne plošče (vključno z OSB)					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	182	197	200	190
Izvoz	1000 m ³	5	9	10	9
Računska poraba	1000 m ³	177	189	190	181
od tega OSB					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	35	36	37	36
Izvoz	1000 m ³	1	2	2	2
Računska poraba	1000 m ³	34	33	35	34
Vlakenne plošče					
Proizvodnja	1000 m ³	118	136	135	135
Uvoz	1000 m ³	49	57	55	55
Izvoz	1000 m ³	144	167	160	160
Računska poraba	1000 m ³	23	26	30	30
Trde plošče velike gostote					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	9	8	6	6
Izvoz	1000 m ³	8	7	6	6
Računska poraba	1000 m ³	1	1	0	0
MDF					
Proizvodnja	1000 m ³	118	136	135	135
Uvoz	1000 m ³	32	39	43	43
Izvoz	1000 m ³	132	155	149	149
Računska poraba	1000 m ³	17	20	29	29
Druge vlakenne plošče					
Proizvodnja	1000 m ³	0	0	0	0
Uvoz	1000 m ³	8	10	6	6
Izvoz	1000 m ³	3	5	5	5
Računska poraba	1000 m ³	5	5	1	1

Proizvod	Enota	Končni podatki		Ocena	Napoved
		2020	2021	2022	2023
Lesna celuloza					
Proizvodnja	1000 m.t.	91	86	82	82
Uvoz	1000 m.t.	289	250	230	230
Izvoz	1000 m.t.	13	5	3	3
Računska poraba	1000 m.t.	367	331	309	309
Papir in karton					
Proizvodnja	1000 m.t.	706	635	605	590
Uvoz	1000 m.t.	757	435	420	420
Izvoz	1000 m.t.	630	579	590	570
Računska poraba	1000 m.t.	832	491	435	440
Lesni peleti					
Proizvodnja	1000 m.t.	148	149	162	170
Uvoz	1000 m.t.	257	166	120	150
Izvoz	1000 m.t.	198	204	170	170
Računska poraba	1000 m.t.	207	111	112	150